

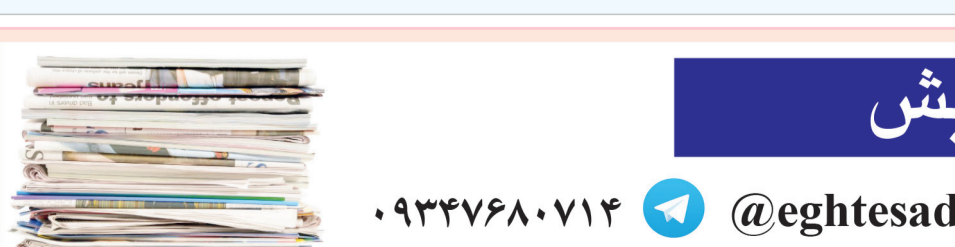
بعثت شده عراقی‌ها عطای ماندن در خانه‌شان را به لقای آن ببخشند و به شهرهای شمالی ایران بیایند تا برای مدتی هم که شده از هوای نامطوب کشورشان فرار کرده باشند. دیگر دلیل مهم عراقی‌ها برای سفر به ایران زیارت بارگاه امام رضا(ع) در مشهد است. در واقع مشهد هم به‌عنوان یکی از شهرهای مورد علاقه عراقی‌ها در سفر به ایران، مسافران زیادی را در دل خود جای می‌دهد. اغلب گردشگران عراقی بعد از زیارت امام رضا(ع)، برای زیارت بارگاه حضرت معصومه(س) هم سری به شهر قم می‌زنند و از آنجا برای استفاده از شهرهای سرسبز و خوش آب و هوای شمال به سواحل دریای خزر می‌روند. نکته جالب این جاست که در سال‌های اخیر آنگاه سفر عراقی‌ها به ایران زیاد شده که برخی از رستوران‌داران در موهای خود غذاهای عراقی را هم گنجانده‌اند و در یکی، دو شهر شمالی

سفر به ایران برای عراقی‌ها بسیار ارزان در می‌آید و البته خودشان هم کلی صرفه‌جویی می‌کنند؛ به عنوان مثال اگر یک اروپایی یا آمریکایی به ایران بیاید و ۲۰۰۰ دلار هزینه کند یک عراقی بیشتر از ۳۰۰ دلار در سفر به ایران خرج نمی‌کند! گردشگرانی که کمتر برای خرید به بازارها و مراکز تجاری می‌روند و بیشتر رویکرد استفاده از مراکز تفریحی بویژه طبیعی و ساحلی را دارند یک بررسی و ارزیابی آماری از تعدادی از بازارهای کیش و گفتگو با فروشنده‌کان و صاحبان غرف نشان می‌دهد این مسافران حضور کمتری در بازارها و مراکز خرید دارند و در صورت حضور نیز رغبت کمتری برای خرید از خود نشان می‌دهند.

حتی رستوران‌هایی مخصوص برای گردشگران کشور همسایه در نظر گرفته شده است

... اولین روزها، کیش

و حالیکش هم به‌گزینه کشور مقصد برای شهروندان عراقی اضافه شده است و قرار است در آینده‌ای نزدیک دوبار در هفته به کیش پرواز داشته باشند. همانطور که گفته شد حضور گردشگران خارجی از آوری رابه همراه خواهد داشت و به‌هر حال در چرخش صنعت گردشگری موثر است و برنامه ریزی مسئولان برای حضور گردشگران عراقی هم در جزیره کیش قابل تقدیر و ستایش است اما با شصری که نوع حضور آنان گذشت و تجربه‌ای که از این گردشگران در مشهد و قم بدست آمده است شاید باید کمی بیشتر درباره آن تامل کرد و یا بدون متمرکز شدن بر حضور گردشگران عراقی و یا افزایش حضور آنان برای جذب گردشگران با کیفیت‌تر از سایر کشورها برنامه ریزی نمود.

روزنامه اقتصاد کیش از ابعاد افزایش حضور گردشگران عراقی در جزیره کیش گزارش می‌دهد؛

گردشگران عراقی بهتر از هیچی؟ یا...!

اقتصاد کیش - حالا جزیره کیش هم به‌گزینه کشور مقصد برای شهروندان عراقی اضافه شده و قرار است در آینده‌ای نزدیک این گردشگران دوبار در هفته به کیش پرواز داشته باشند. نیک می‌دانیم که حضور گردشگران خارجی از آوری رابه همراه خواهد داشت و به‌هر حال در چرخش صنعت گردشگری موثر است و برنامه ریزی مسئولان برای حضور گردشگران خارجی هم در جزیره کیش قابل تقدیر و ستایش است اما با نگاهی به نوع حضور این گردشگران و تجربه‌ای که از اقامت در مشهد؛ شمال و قم داریم به بخشی از آن در گزارش پیش رو آمده است، شاید باید کمی بیشتر درباره آن تامل کرد و یا بدون متمرکز شدن بر حضور گردشگران عراقی و یا افزایش حضور آنان، برای جذب گردشگران با کیفیت‌تر از سایر کشورها برنامه ریزی بیشتری نمود.

هادی شیرازی، دبیر پیشین جامعه تورگردانان ایران، درباره سفر عراقی‌ها به ایران حرف‌های جالبی دارد. او در این باره می‌گوید: «همه‌ما می‌دانیم که صنعت توریسم یکی از مهمترین صنایع‌های درآمدزا در دنیا است، اگر چه این صنعت در ایران کمی رو به انزوا رفته اما حتی سفر یک گردشگر به ایران هم برای ما خوشحال‌کننده است. درباره سفر عراقی‌ها به کشورمان هم باید بگوییم که در حال حاضر عراقی‌ها در صدر جدول مسافران هستند که به ایران می‌آیند. او ادامه می‌دهد: سفر به ایران برای عراقی‌ها بسیار ارزان در می‌آید و البته خودشان هم کلی صرفه‌جویی می‌کنند؛ به عنوان مثال اگر یک اروپایی یا آمریکایی به ایران بیاید و ۲۰۰۰ دلار هزینه کند یک عراقی بیشتر از ۳۰۰ دلار در سفر به ایران خرج نمی‌کند! گردشگرانی که کمتر برای خرید به بازارها و مراکز تجاری می‌روند و بیشتر رویکرد استفاده از مراکز تفریحی بویژه طبیعی و ساحلی را دارند. یک بررسی و ارزیابی آماری از تعدادی از بازارهای کیش و گفتگو با فروشنده‌کان

و صاحبان غرف نشان می‌دهد این مسافران حضور کمتری در بازارها و مراکز خرید دارند و در صورت حضور نیز رغبت کمتری برای خرید از خود نشان می‌دهند.

* گردشگرانی که هتل نمی‌روند

آمار جالب از سال ۹۳ تا پایان سال ۹۶ نشان می‌دهد که نزدیک به ۵ میلیون عراقی به ایران سفر کرده‌اند. عراقی‌ها در صدر جدول گردشگران ورودی به ایران قرار داشتند؛ اما نکته عجیبی که درباره گردشگران عراقی وجود دارد این است که گفته می‌شود آنها جزو مسافران تفریحی‌ترین گردشگرانی هستند که به ایران سفر می‌کنند. ماجرا از این قرار است که گردشگران عراقی صرفه‌جو هستند و تمایلی به استفاده از خدمات لوکس گردشگری ندارند. آنها نه با تورها که تا جایی که می‌توانند به صورت فامیلی و خانوادگی سفر می‌روند تا هزینه‌های کمتری کنند. جالب اینجاست که عراقی‌ها در بیشتر مواقع با هماهنگی واسطه‌ها یا دلال‌ها به ایران سفر می‌کنند تا همه چیز برایشان ارزان‌تر تمام شود.

در واقع اغلب عراقی‌ها به جای اینکه با تورهای ایرانی سفر کنند و در هتل‌ها یا مسافرخانه‌ها ساکن شوند، با هماهنگی دلال‌ها به خانه مسافرها می‌روند. همین سفر ارزان عراقی‌ها به ایران بیشتر از اینکه برای هتل‌ها و تورهادرآمد ایجاد کند برای شهروندان محلی درآمد ایجاد می‌کند.

آنها محل اقامت مخصوص به خود را دارند و شخصاً بارانندگان اتوبوس‌ها برای سفر به ایران و حتی گشت‌وگذار هماهنگی می‌کنند و یا با بیمارستان‌های خاصی در ارتباط هستند که اگر برای درمان به ایران آمده‌اند، مستقیم و بدون واسطه به آنجا مراجعه کنند. کرجه سسازمان میراث فرهنگی و هتلداری چندان با این موضوع موافق نیستند، اما واقعیت این است که سفر ارزان در همه جای جهان امکان‌پذیر است.

* گردشگرانی که زیر بار سفر گران قیمت نمی‌روند

مدیران سازمان میراث فرهنگی و حتی مسئولان جامعه تورگردان ایران هم با وزیر گردشگری عراق وارد مذاکره شده‌اند تا با کمک دفاتر خدمات مسافرتی طرح ساماندهی گردشگران عراقی تدوین و اجرا شود. اما همان‌طور که گفته شد، عراقی‌ها زیر بار سفر گران قیمت ایران نمی‌روند. سال‌هاست ایران به‌کشوری برای گردشگران عراقی تبدیل شده است؛ در سال‌هایی که به دلایل مختلف سفر گردشگران به ایران کاهش چشمگیری پیدا کرده بود، مسافران عراقی با سفرهای خود به شهرهای زیارتی و تفریحی نشان داده‌اند که ایران جایزه‌های گردشگری زیادی برایشان دارد و علاقه زیادی به سفر به کشور همسایه دارند. تابستان امسال هم تعداد زیادی از مسافران عراقی به ایران آمدند و در شهرهای مشهد و قم و شمال کشور اقامت کردند.

* کالاهای ایرانی برای عراقی‌ها جذاب است

جالب است بدانید که بازار برای عراقی‌ها جذاب است و آنها به جای اینکه کالاهای ایرانی را با درصدی سود و تعرفه در کشورشان بخرند برای خرید از بازار ایران می‌آیند. این میان مردم شهرهای وان، سلیمانیه، زهک، نیمروز، بصره و میلک بیشتر از سایر هموطنان خود مشتاق سفر به ایران هستند.

اغلب آنها هر سال به ایران سفر می‌کنند تا مایحتاج روزانه خود را برای یک سال از ایران تهیه کنند. عراقی‌ها هر آن‌چه می‌خواهند بخرند را در بازارچه‌های مرزی تأمین می‌کنند که از لباس و لوازم خانگی تا انواع و اقسام کالاهای ضروری برای زندگی را در برمی‌گیرد. عراقی‌ها اعتقاد دارند سفر به ایران و خرید از این کشور برای آنها ارزان و مقرون به صرفه است، به همین دلیل ترجیح

را تجربه کرد. بر اساس جدیدترین آمار شورای جهانی سفر و گردشگری، سهم صنعت گردشگری از کل اقتصاد ایران در سال ۲۰۲۲ نیز ۳۹.۲ درصد افزایش یافته و به ۴.۶ درصد از کل اقتصاد ایران رسیده است. به همین ترتیب ارزش این صنعت در ایران بالغ بر ۵۴ هزار میلیارد تومان رشد داشته که نسبت به ارزش ۴۹ هزار میلیارد تومانی این صنعت پیش از شیوع کرونا یعنی در سال ۲۰۱۹ فاصله چندانی ندارد. میزان اشتغالزایی این صنعت در ایران طی سال ۲۰۲۲ بار شد ۱۱.۲ درصدی مواجه شده و جمعیت شاغلان در این صنعت به ۱.۲۴ میلیون نفر افزایش یافته است. به همین ترتیب، سهم صنعت گردشگری از کل اشتغال در ایران طی سال ۲۰۲۲ به ۶.۱ درصد رسیده است. آمارها نشان می‌دهد گردشگران خارجی ۶.۲ میلیارد دلار در ایران طی سال ۲۰۲۲ هزینه کرده‌اند که این رقم نسبت به سال قبل از آن ۳۳.۵ درصد رشد داشته است. گردشگران داخلی در سال ۲۰۲۲ نیز بالغ بر ۳۱۶ هزار میلیارد تومان هزینه کرده‌اند که این رقم نسبت به سال قبل از آن بار شد ۴۰.۱ درصدی مواجه شده است از کل سفرهای گردشگری در ایران طی سال میلادی گذشته ۹۷.۹ درصد با هدف تفریح انجام شده و ۲.۱ درصد سفرها نیز تجاری بوده است. از کل گردشگران خارجی که طی سال ۲۰۲۲ وارد ایران شده‌اند، ۵۵ درصد عراقی بوده‌اند و گردشگران جمهوری آذربایجان و ترکیه هر کدام با ۶ درصد، پاکستان با ۵ درصد، و کویت با ۲ درصد به ترتیب در رتبه‌های بعدی قرار داشته‌اند.

پرده سوم؛ مسافران عراقی در مشهد، قم، شمال و حالا کیش!

موج گردشگران عراقی به ایران شدت پیدا کرده است. حال آنکه تنها مشهد و قم و شهرهای زیارتی معمولاً گردشگران عراقی شده است که موج مسافر آنها به شهرهای شمالی ایران و این روزها به جزیره کیش هم به راه افتاده است. تابستانی که گذشت و سفر به شمال خوش آب‌وهوا آن قدر برای عراقی‌ها جذاب بود که کار و کاسبی خانه مسافرها داغ شد و حتی رستوران‌های شمالی منوی ویژه غذاهای عراقی ایجاد کرده‌اند.

گرامی کم سابقه هوا در تابستان امسال هم در رسانه‌های جهان خبرسازی کرد اما این پدیده در عراق متفاوت بود و قطعی بود که مسافرهایی که به ایران سفر کرده‌اند، آنها برای فرار از این موج گرما به ایران پناه آورده‌اند. سفر عراقی‌ها به ایران آن قدر افزایش داشت که هوایمباری عراقی‌ها مجبور شد بخشی از مسیرهای پروازی خود را تغییر دهد تا تقاضای بالای سفر به ایران را پوشش دهد. هادی شیرازی، دبیر جامعه تورگردانان ایران با اعلام این موضوع می‌گوید که در حال حاضر عراقی‌ها بیشتر تقاضای سفر به ایران را دارند.

پرده چهارم؛ مدل سفر گردشگران عراقی به ایران

می‌توان ریزش ارزش ارزش ریال و تفاوت نرخ پول رایج دو کشور؛ تعلقات مذهبی، همسایگی، روابط سیاسی و... را از دلایل موج سفر عراقی‌ها به ایران برشمرد. در حال حاضر هر دینار عراقی چندین و چند برابر ریال ایران ارزش دارد و همین موضوع سفر آنها را به ایران از آن‌تر کرده است؛ البته عراقی‌ها گردشگران چندان دست‌و‌پا‌زی نیستند و پیش از این هزینه بسیار کمی برای سفرهایشان در ایران انجام می‌دادند. با این حال ماجرا به نفع شهروندان ایرانی شده است که خانه‌هایشان را به گردشگران اجاره می‌دهند.

* گردشگرانی که ولخرج نیستند

عراقی‌ها در مشهد و قم و شهرهای زیارتی معمولاً گردشگران عراقی شده است که موج مسافر آنها به شهرهای شمالی ایران و این روزها به جزیره کیش هم به راه افتاده است. تابستانی که گذشت و سفر به شمال خوش آب‌وهوا آن قدر برای عراقی‌ها جذاب بود که کار و کاسبی خانه مسافرها داغ شد و حتی رستوران‌های شمالی منوی ویژه غذاهای عراقی ایجاد کرده‌اند.

